

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 111 190/98-4033
Signatura: ak1ns201

Inspektorát č. 11 - Jihlava
Okresní pracoviště Havlíčkův Brod

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Zvláštní škola internátní Chotěboř, Riegrova čp. 1
Riegrova čp. 1, 583 01 Chotěboř

IZO: 102 006 814

Ředitel školy: Josef Krátký

Zřizovatel: Školský úřad Havlíčkův Brod, Dolní 105, 580 01 Havlíčkův Brod

Příslušný školský úřad: Školský úřad Havlíčkův Brod

Termín inspekce: 6. a 7. října 1998

Inspektoři: Mgr. Eva Škodová
Mgr. Vladimír Janeček

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Povinná dokumentace školy dle § 38 a odst. 1 školského zákona č. 258/1996 Sb., výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, výkaz o škole k 30. 9. 1998, výhledová koncepce školy, plán práce pro školní rok 1998/99, vzdělávací program zvláštní školy čj. 22980/97 a pomocné školy čj. 24035/97-22, kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků školy, žákovské knížky, sešity žáků.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Vedení školy má vypracovaný dlouhodobý koncepční záměr speciální školy. Cílem tohoto dokumentu je mj. zabezpečení kvalitních materiálních podmínek školy. Vzhledem k tomu, že nájemní smlouva s majitelem zámku, ve kterém jsou umístěny třídy zvláštní školy, končí k termínu červenec roku 2002, ředitel školy usiluje o realizaci stavby školní budovy. Tuto záležitost se prozatím nedaří prosadit.

Pro zabezpečení každého školního roku je sestaven plán práce, z kterého jsou zřejmé kompetence jednotlivých pracovníků školy, termíny konání pedagogických rad, termíny

plánovaných akcí ve škole, v internátě i ve školní družině. Součástí plánovací strategie školy jsou i akce na údržbu školních prostor.

Koncepční záměry školy a plánování výchovně vzdělávacího procesu ČŠI hodnotí jako spíše nadprůměrné.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Učební plány zvláštní školy a pomocné školy jsou v souladu s deklarovanými vzdělávacími programy. Na základě kontroly zápisů v třídních knihách ČŠI konstatuje, že rámcově dochází k jejich plnění. Je žádoucí, aby vyučující zpracovávali učivo jednotlivých předmětů do tematických plánů a tímto byla vytvořena možnost zpětné kontroly plnění vzdělávacího programu jednotlivých předmětů v průběhu celého školního roku.

Výuka pracovního vyučování v 9. ročníku je realizována v dotaci šesti vyučovacích hodin týdně. Zbývající dvě hodiny byly použity na posílení stěžejních předmětů, tj. českého jazyka a matematiky.

Součástí vzdělávacího programu zvláštní školy je nabídka doporučených nepovinných předmětů. Škola využila možnost výuky logopedické péče - vyučováno jednu hodinu týdně v 7. a 8. ročníku. Zájmové aktivity, příp. odborné kurzy, žákům nabídnuty nebyly. Pro žáky ubytované na internátě zájmovou činnost organizují vychovatelé, avšak pro žáky dojíždějící či místní byla shledána absence odpolední činnosti jako prevence negativních společenských jevů.

V plnění učebních plánů a učebních osnov shledán soulad s deklarovanými programy, konstatovány dílčí nedostatky. Hodnoceno jako průměrné.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Organizační schéma kompetencí jednotlivých pracovníků je zakotveno v řádu školy. Metodické sdružení nebylo ve škole zřízeno. Škola spolupracuje s kabinetem speciálního školství v rámci okresu.

Rozdělení žáků do třídních kolektivů je poznamenáno nižší naplněností speciální školy. Ve dvou třídách pomocné školy pracuje 12 žáků, v šesti třídách zvláštní školy jsou vyučováni žáci všech postupných ročníků, celkem 62 žáci. Škola zajišťuje individuální výuku žáka pomocné školy s dg. autismu v dotaci 3 hodiny týdně. Internát zvláštní školy s kapacitou 30 lůžek je zcela naplněn.

Organizační struktura školy hodnocena jako průměrná.

3.2 Personální struktura

Výchovně vzdělávací proces zajišťuje jedenáctičlenný pedagogický sbor. Vedení školy a dvě vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle vyhl. MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Šest vyučujících je pedagogicky způsobilých a jedna vyučující způsobilost k výuce ve speciálním školství vůbec nesplňuje. Provoz internátu zajišťují čtyři vychovatelky a dvě pracovnice pro noční služby. Vychovatelka školní družiny pracuje na zkrácený úvazek (0,75).

Provozní zaměstnanci: hospodářka, školník, dvě kuchařky (0,5 úvazku jako prادلena) a dvě uklízečky (dohromady 1,5 úvazku).

Vedení školy vytváří podmínky pro stabilizaci personálu školy.

Pozn.: Údaje čerpány z podkladů předložených ředitelem školy. ČŠI neprováděla kontrolu personální dokumentace vzhledem k tomu, že škola není právním subjektem.

V pedagogickém sboru převažují učitelé bez odborné způsobilosti. Celkově oblast personálního zajištění speciální školy hodnocena jako spíše podprůměrná.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy se snaží vytvářet dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogů. Méně se daří vést část pedagogického sboru k doplnění studia speciální pedagogiky. Spíše jsou využívány jednorázové akce kurzů, seminářů či přednášek, pořádaných Službou škole, PPP a dalšími institucemi.

Škola odebírá široké spektrum tiskovin včetně odborných periodik, dle možností jsou doplňovány tituly v učitelské knihovně.

Je žádoucí navázat těsnější spolupráci s pedagogy zvláštních škol okresu, realizovat vzájemné pracovní návštěvy a předávání si zkušeností.

ČŠI konstatuje průměrnou úroveň v oblasti dalšího vzdělávání.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Vedení školy nemá vypracován plán kontrolní činnosti pedagogických pracovníků. Hospitace včetně zápisů provádí zástupkyně ředitele školy. Kontrolní činnost ředitele není písemně dokladována, nejsou stanoveny závěry z případných hospitací jako východisko pro další hodnocení kvality výchovně vzdělávacího procesu.

Kritéria hodnocení pracovníků v rámci přidělování nenárokových složek platu jsou stanovena a zveřejněna. V rámci provozních porad, popř. pedagogických rad, jsou kontrolovány a vyhodnocovány plánované akce. Vedení školy uplatňuje diferencovaný přístup v hodnocení pracovníků školy.

Žáci jsou hodnoceni dle platného pokynu ke klasifikaci a hodnocení žáků zvláštní a pomocné školy. V hodnocení převládá klasická forma, slovní hodnocení je využíváno v menší míře.

ČŠI konstatuje, že kontrolní systém školy je na průměrné úrovni s absencí hospitační činnosti ředitele školy.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém, tj. přenos informací uvnitř školy, je realizován prostřednictvím pedagogických rad a provozních porad (pořizovány zápisy). Pro písemné informace ze seminářů, schůzí a dalších aktivit včetně pokynů vedení školy je k dispozici ve sborovně nástěnka. Pracovníci školy mají zajištěn přístup k potřebným informacím, zároveň jsou důvěrné informace zabezpečeny před zneužitím.

Škola zajišťuje informace rodičům svoláváním schůzek SRPDŠ. Schůzky se konají čtyřikrát ročně, účast na nich je velmi nízká (10 -15 %, což činí 7 - 10 rodičů ze všech tříd školy). Při závažných přestupcích a problémech žáků jsou rodiče zváni do školy doporučenými dopisy.

Pracovní kontakt s dalšími zainteresovanými stranami (zřizovatel, PPP, SPC, Policie ČR, sociální kurátor, lékaři a další) probíhá průběžně dle potřeby, s některými z nich je dle vyjádření ředitele školy komplikovanější jednání, např. z důvodu časových prodlev.

ČŠI hodnotí informační systém školy jako běžný, průměrný.

6. Vedení povinné dokumentace

Škola vede povinnou dokumentaci v rozsahu stanoveném legislativou a na platných tiskopisech a formulářích.

Pozitivní zjištění:

- Velmi dobře zpracovaný řád školy včetně povinností a kompetencí všech pedagogických pracovníků, včetně pověření funkcemi - zástupce ředitele školy, výchovný poradce, atd.
- Pečlivě vedená osobní dokumentace žáků, průběžně vedený osobní list žáka, informující o sociálním zázemí dítěte, jeho osobnostních rysech, zdravotních obtížích apod.

Negativní zjištění:

- Rozvrh hodin - ve dvou případech zaznamenáno porušení právního předpisu, viz protokol.
- Občasné formální nedostatky v třídních výkazech a katalogových listech (přelepování údajů, výjimečně chybějící záznamy).

Uvedené nedostatky byly s ředitelem školy konzultovány a dle možností některé z nich okamžitě napraveny.

Povinná dokumentace vedena dobře s dílčími nedostatky především v rozvrhu vyučovacích hodin, celkově hodnoceno jako průměrné.

7. Výroční zpráva

Ředitel školy zpracoval výroční zprávu o činnosti školy za školní rok 1997/98. Její znění odpovídá dikci § 17e odst. 2 zákona ČNR č. 139/1995 Sb. pouze zčásti. Nejsou dostatečně zpracovány nebo zcela chybí zejména údaje o vzdělávacím programu speciální školy, údaje týkající se pracovníků školy a informace o mimoškolních aktivitách.

Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 1997 nebyla zpracována, dle sdělení ředitele školy na základě pokynu ŠÚ.

Vzhledem k obsahové neúplnosti je výroční zpráva hodnocena jako podprůměrná.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Dle sdělení ředitele školy finanční rozpočet přidělený školským úřadem umožňuje realizovat výchovně vzdělávací proces. Škola je vybavena na běžné úrovni učebnicemi, učebními pomůckami a didaktickým materiálem. Je žádoucí rozšířit fond speciálních pomůcek pro výuku handicapovaných žáků a zároveň zvýšit frekvenci používání stávajícího potenciálu kabinetů.

V průběhu minulého školního roku pokračovaly v rámci možností opravy a rekonstrukční práce v objektu internátu a v Rybově vile (nová dlažba ve školní jídelně, nátěry oken, plot a další).

Kontrolou počtu žáků ve skupinách na pracovní vyučování a tělesnou výchovu byla zjištěna nižší míra efektivní naplněnosti, v jednom případě došlo k porušení legislativního předpisu, viz protokol.

Do vyhlašovaných projektů či grantů se škola nezapojila.

Česká školní inspekce hodnotí efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a zjištěným skutečnostem, především méně efektivní naplněnost skupin a třídních kolektivů, jako spíše podprůměrnou.

ZÁVĚRY

Řízení speciální školy bylo shledáno ve většině sledovaných oblastí na běžné, průměrné úrovni.

Ředitelem školy byly vytvořeny příznivé podmínky pro výkon školní inspekce.

Doporučení řediteli školy:

- Zajistit nabídku zájmových aktivit pro dojíždějící a místní žáky.
- Požadovat na vyučujících sestavování tematických plánů učiva.
- Zvýšit frekvenci slovního hodnocení žáků s pozitivní motivací.
- Stanovit plán kontrolní činnosti, provádět hospitace včetně zápisů.
- Změnit koncepci konání schůzek SRPDŠ v rámci vyšší rodičovské účasti.
- Vést pedagogický sbor k odborné způsobilosti.
- Navázat užší profesní kontakt se zvláštními školami okresu, uskutečňovat výměny zkušeností, případně vzájemné hospitace vyučujících.
- Zvážit založení metodického sdružení alespoň pro stěžejní předměty zvláštní školy.
- Zpracovávat výroční zprávu o činnosti školy dle dikce zákona.
- Dle možností rozšiřovat fond speciálních pomůcek.
- Zvýšit podíl názorného vyučování ve výchovně vzdělávacím procesu mentálně postižených žáků.
- Usilovat o efektivnější naplněnost speciální školy.

Doporučení zřizovateli:

- Řešit problematiku umístění zvláštní školy po skončení nájemní smlouvy na zámecké prostory, ve kterých probíhá výuka pěti tříd zvláštní školy.

V Pardubicích dne 22. října 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Eva Škodová v.r.

člen týmu Mgr. Vladimír Janeček v.r.

Přílohy: Protokol č. j. 111 191/98-4033

Inspekční zprávu jsem převzal dne 30. 10. 1998

razítko

Podpis ředitele školy Josef Krátký v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1998-11-02	111 223/98
Školský úřad:	1998-11-02	111 223/98
Rada školy:	-----	-----